

Klasa I-III liceum

Sakrament chrztu włączeniem w życie Boże

Cel ogólny

Uświadomienie wartości sakramentu chrztu świętego oraz praw i obowiązków wynikających z przyjęcia tego sakramentu.

Cele szczegółowe

Uczeń:

- podaje, czym jest sakrament chrztu świętego,
- przytacza podstawy biblijne sakramentu chrztu świętego,
- wymienia, jaki nakaz Jezus daje apostołom,
- wyjaśnia różnicę między chrztem Janowym a sakramentem chrztu świętego,
- objaśnia, dlaczego należy dzieciom udzielać sakramentu chrztu,
- dowodzi, że spotkanie z Jezusem w sakramencie chrztu świętego nadaje sens i cel ludzkiemu życiu,
- określa prawa i zadania wynikające z przyjętego sakramentu chrztu świętego,
- redaguje modlitwę dziękczynną za dar przyjętego sakramentu chrztu.

Metody

Analiza tekstu źródłowego, rozmowa kierowana.

Środki dydaktyczne

Pismo Święte, Katechizm Kościoła Katolickiego, fragment homilii Jana Pawła II (Kraków 1079 r.), fragment przemówienia Jana Pawła II na XII Światowy Dzień Młodzieży, tekst pieśni.

PRZEBIEG KATECHEZY

Modlitwa

„Duchu Święty...”.

Wprowadzenie

Jezus Chrystus założył Kościół, aby każdy mógł się zbawić. Droga do Królestwa Bożego prowadzi przez nawrócenie – przemianę swojego życia, wiarę i chrzest. Jezus powiedział: „Kto uwierzy i przyjmie chrzest, będzie zbawiony” (Mk 16,16).

Razem z większością wierzących otrzymaliśmy sakrament chrztu świętego w dzieciństwie. Nie byliśmy wtedy świadomi, co się stało. Teraz, gdy posiadamy świadomość i dojrzałość wracamy do tego dnia, aby zdać sobie sprawę z tego, aby przeżyć te chwile dojrzałe. Pomoże nam w tym obecna katecheza.

Na skutek grzechu pierworodnego rodzimy się jako „nie mający nadziei, ani Boga na tym świecie”. Ale dzięki ofierze Chrystusa, Jego męce, śmierci i zmartwychwstaniu, możemy na nowo narodzić się do życia Bożego. Dokonuje się to przez przyjęcie sakramentu chrztu świętego. To dzięki niemu przechodzimy ze stanu śmierci ducha do życia, z niewoli grzechu i szatana do wolności dziecka Bożego.

Nowy Testament ukazuje Jana Chrzciciela nawołującego wszystkich do zmiany swojego życia i udzielającego chrztu nad Jordanem. Aby się „wypełniły Pisma” Jezus również przyjął chrzest w Jordanie. Jan był świadomy jaka była różnica między Jego chrztem a chrztem ustanowionym przez Jezusa. Dlatego wypowiedział znamienne słowa: „Ja was chrzczę wodą dla nawrócenia. On was chrzcić będzie Duchem Świętym i ogniem” (Mt 3,11).

Na kartach Pisma świętego zawarta jest prawda o tym sakramencie. Tam właśnie chrzest spotykamy od pierwszych chwil istnienia gminy chrześcijańskiej w Jerozolimie. Od początku udzielano go dorosłym i dzieciom, najczęściej przez zanurzenie, ale również przez pokropienie wodą i polanie. Przed przyjęciem tego sakramentu dorośli, których nazywano katechumenami, musieli przygotować się do chrztu przez zapoznanie się z prawdami wiary, z liturgią Kościoła i przykazaniami religijno-moralnymi.

Sakrament chrztu świętego jest widzialnym znakiem zanurzenia człowieka w śmierć i zmartwychwstanie Jezusa. Sakrament ten sprawia, że ochrzczony staje się członkiem Kościoła, otwiera się przed nim możliwość zbawienia, zostaje nazwany dzieckiem Bożym. Ta wielka przemiana człowieka w sakramencie chrztu świętego jest dziełem Ducha Świętego. Mocą tego sakramentu człowiek otrzymuje odpuszczenie grzechu pierwotnego i wszystkich grzechów osobistych oraz kar za nie.

Sakrament ten nakłada zobowiązania, które każdy chrześcijanin musi podjąć. Podstawowym zadaniem jest życie zgodne z zasadami Ewangelii w stanie łaski uświęcającej. Będąc dzieckiem Bożym, chrześcijanin ma żyć napełniony wiarą, nadzieją i miłością, ma otwarcie wyznawać swoją wiarę, przyjmować sakramenty święte i trwać w łączności ze wspólnotą Kościoła.

Rozwinięcie

Katechezę rozpoczynamy od przypomnienia wiadomości, jakie posiada młodzież na temat sakramentu chrztu świętego. W rozmowie tej katecheta podkreśla najważniejsze aspekty tego sakramentu. Następnie porządkując wiadomości i prawdy o chrzcie świętym, rozważamy i omawiamy biblijne podstawy tego sakramentu.

„Ja was chrzczę wodą dla nawrócenia; lecz Ten, który idzie za mną, mocniejszy jest ode mnie; ja nie jestem godzien nosić Mu sandałów. On was chrzcić będzie Duchem Świętym i ogniem” (Mt 3,11).

– Jaka jest różnica między chrztem jakiego udzielał św. Jan Chrzciciel a chrztem ustanowionym przez Jezusa?

„W odpowiedzi rzekł do niego Jezus: <Zaprawdę, zaprawdę, powiadam ci, jeśli się ktoś nie narodzi powtórnie, nie może ujrzeć królestwa Bożego>. Nikodem powiedział do Niego: <Jakżeż może się człowiek narodzić będąc starcem? Czyż może powtórnie wejść do łona swej matki i narodzić się?> Jezus odpowiedział: <Zaprawdę, zaprawdę, powiadam ci, jeśli się ktoś nie narodzi z wody i z Ducha, nie może wejść do królestwa Bożego. To, co się z ciała narodziło, jest ciałem, a to, co się z ducha narodziło, jest duchem. Nie dziw się, że powiedziałem ci: Trzeba wam się powtórnie narodzić. Wiatr wieje tam, gdzie chce, i szum jego słyszysz, lecz nie wiesz, skąd przychodzi i dokąd podąża. Tak jest z każdym, który narodził się z Ducha>” (J 3,3-8).

– Jak Jezus nazywa chrzest?

– Dlaczego należy się ochrzcić?

– Co chrzest święty daje ochrzczonemu?

„Wtedy Jezus podszedł do nich i przemówił tymi słowami: <Dana Mi jest wszelka władza na ziemi. Idźcie więc i nauczajcie wszystkie narody, udzielając im chrztu w imię Ojca i Syna, i Ducha Świętego. Uczcie je zachowywać wszystko, co wam przykazałem. A oto Ja jestem z wami przez wszystkie dni, aż do skończenia świata>” (Mt 28,18-20).

– Jaki nakaz daje Jezus apostołom?

– W jaki sposób Kościół ma udzielać chrztu?

„Kto uwierzy i przyjmie chrzest, będzie zbawiony; a kto nie uwierzy, będzie potępiony” (Mk 16,16).

„A takimi byli niektórzy z was. Lecz zostaliście obmyci, uświęceni i usprawiedliwieni w imię Pana naszego Jezusa Chrystusa i przez Ducha Boga naszego” (1Kor 6,11).

– Jakie znaczenie i skutki ma przyjęcie chrztu świętego?

Wasi rodzice przynieśli was do kościoła, aby dać wam to, co najlepsze – uczestnictwo w życiu Boga. Oni wyznali za was waszą wiarę. Teraz wy świadomie wyznajcie wiarę w Boga.

(uczniowie wstają z ławek)

Przypomnienie sobie tych przykazań jest ważne, gdyż pozwala na nowo podejmować ich realizację w życiu chrześcijańskim. To samo dotyczy wyznania wiary.

- Czy wyrzekacie się grzechu, aby żyć w wolności dzieci Bożych – Wyrzekamy się.
- Czy wyrzekacie się wszystkiego, co prowadzi do zła, aby was grzech nie opanował? – Wyrzekamy się.
- Czy wyrzekacie się szatana, który jest głównym sprawcą grzechu? – Wyrzekamy się.
- Czy wierzycie w Boga Ojca wszechmogącego, Stworzyciela nieba i ziemi? – Wierzymy.
- Czy wierzycie w Jezusa Chrystusa, Syna Jego Jedyne, Pana naszego, narodzonego z Maryi Dziewicy, umęczonego i pogrzebanego, który powstał z martwych i zasiada po prawicy Ojca? – Wierzymy.
- Czy wierzycie w Ducha Świętego, święty Kościół powszechny, obcowanie świętych, odpuszczenie grzechów, zmartwychwstanie ciała i życie wieczne? – Wierzymy.

Taka jest nasza wiara. Taka jest wiara Kościoła, której wyznawanie jest naszą chlubą, w Chrystusie Jezusie, Panu naszym. – Amen.

Analiza dwóch ostatnich tekstów podsumowuje tę część katechezy.

„Chrzest święty jest fundamentem całego życia chrześcijańskiego, bramą życia w duchu (...) i bramą otwierającą dostęp do innych sakramentów. Przez chrzest zostajemy wyzwoleni od grzechu i odrodzeni jako synowie Boży, stajemy się członkami Chrystusa oraz zostajemy wszczepieni w Kościół i stajemy się uczestnikami jego posłania: <Chrzest jest sakramentem odrodzenia przez wodę i w słowie>” (KKK 1213).

- Czym jest chrzest?
- Co ten sakrament daje tym, którzy go przyjmują?

„A więc, aby wejść do Królestwa Bożego, trzeba się człowiekowi narodzić na nowo, nie według praw ciała, ale wedle Ducha. Chrzest jest właśnie sakramentem takich narodzin. W sposób dogłębny tłumaczy to apostoł Paweł we fragmencie Listu do Rzymian, którego wysłuchaliśmy: <Czyż nie wiadomo wam, że my wszyscy, którzyśmy otrzymali chrzest zanurzający w Chrystusa Jezusa, zostaliśmy zanurzeni w Jego śmierć? Zatem przez chrzest zanurzający nas w śmierć zostaliśmy razem z Nim pogrzebani po to, abyśmy i my wkroczyli w nowe życie – jak Chrystus powstał z martwych dzięki chwale Ojca> (Rz 6,3-4). Apostoł ukazuje nam tutaj sens nowych narodzin: wyjaśnia, dlaczego sakrament chrztu dokonuje się przez zanurzenie w wodzie. Nie chodzi tutaj tylko o jakieś symboliczne zanurzenie w życiu Boga. Chrzest to konkretny i skuteczny znak zanurzenia w śmierci i w zmartwychwstaniu Chrystusa” (Jan Paweł II, XII Światowy Dzień Młodzieży).

- Dlaczego chrzest to nowe narodzenie?

Zakończenie

Ojciec Święty Jan Paweł II, kiedy przybył do Polski po raz pierwszy jako Głowa Kościoła odwiedził swoje rodzinne miasto Wadowice. Tam swoje pierwsze kroki skierował do kościoła i do chrzcielnicy, przy której

został ochrzczony. Tam też wypowiedział znamienne słowa:

„Z wielkim wzruszeniem przybywam dzisiaj do tego miasta, w którym się urodziłem – do parafii, w której zostałem ochrzczony i przyjęty do wspólnoty Kościoła Chrystusowego... Kiedy patrzę wstecz, jak droga mojego życia poprzez środowisko tutejsze, poprzez parafię, poprzez moją rodzinę, prowadzi mnie do jednego miejsca, do chrzcielnicy w wadowickim kościele parafialnym. Przy tej chrzcielnicy zostałem przyjęty do łaski Bożego synostwa i wiary Odkupiciela mojego, do wspólnoty Jego Kościoła w dniu 20 czerwca 1920 r. Chrzcielnicę tę już raz uroczyście ucałowałem w roku Tysiąclecia Chrztu Polski jako ówczesny arcybiskup krakowski. Potem uczyniłem to po raz drugi na pięćdziesiątą rocznicę mojego chrztu, jako kardynał, a dzisiaj po raz trzeci ucałowałem tę chrzcielnicę, przybywając z Rzymu jako następca św. Piotra” (Jan Paweł II, Wadowice 1979 r.).

Wysłuchując się w te słowa, zastanówmy się:

- Czym dla mnie jest przyjęty chrzest święty?
- W jaki sposób współpracuję z łaską Bożą, którą otrzymałem na chrzcie?
- Jak często odnawiam przyrzeczenia złożone na chrzcie świętym?
- Jak często dziękuję Bogu za dar chrztu świętego?

Zeszyt ucznia

„Chrzest jest najpiękniejszym i najwspanialszym darem Boga. Nazywamy go darem, łaską, namaszczeniem, oświeceniem, szatą niezniszczalności, obmyciem odradzającym, pieczęcią i wszystkim, co może być najpiękniejsze” (św. Grzegorz z Nazjanzu).

Praca domowa

Ułóż modlitwę, która będzie podziękowaniem za dar sakramentu chrztu świętego.

Modlitwa

Odszpiewanie pieśni „Com przyrzekł Bogu przy chrzcie raz”.

Anna Duda, Bożena Sałek

Klasa I-III liceum

Zmartwychwstanie – odkrywanie nadziei na nowe życie w Chrystusie

Cel ogólny

Ukazanie prawdy o zmartwychwstaniu Chrystusa jako fundamencie wiary.
Kształtowanie postawy nadziei na życie wieczne.

Cele szczegółowe

Uczeń:

- nazywa zmartwychwstanie Chrystusa fundamentem wiary,
- wyjaśnia znaczenie zmartwychwstania dla życia chrześcijanina,
- uzasadnia, że chrzest jest początkiem życia wiecznego,
- analizuje prawdę, że Msza święta jest uobecnieniem zbawczej ofiary Chrystusa,
- przyjmuje odpowiedzialność za świadczenie o prawdzie zmartwychwstania.